

= Velja po pošti: =

Za celo leto naprej . K 26:-
za pol leta 13:-
za četrtn 6:50
za en mesec 2:20
za Nemčijo oseboteno 29:-
za ostalo inozemstvo 35:-

= V upravnosti: =

Za celo leto naprej . K 22:40
za pol leta 11:20
za četrtn 5:50
za en mesec 1:50
Za podizanje na dom 20 v. na
mesec. — Posamezne štev. 10 v.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74. —

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

= Inserati: =

Enostolpna petilovrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v.
za dvakrat 13 v.
za trikrat 10 v.
za več krat 9 v.

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmonovrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljanju primeren popust.

= Izhaja: =
vsak dan, izvenčni nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Upravnštvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 6. —
= Sprejema naročino, inserate in reklamacije. —
Upravnštva telefona štev. 188. —

Današnja številka obsega 6 strani.

Šolsko vprašanje v Pulju.

Pulj, 12. aprila 1910.

Kakor na severu pozira Nemec slovensko deco, da jo tako odtuji svojemu narodu, ravno tako se godi na jugu. Samo s tem razločkom, da sta tu kar dva mladinožca: Lah in Nemec. Tu prideta dve slovanski narodnosti v poštev, namreč slovenska in hrvaška; na tem mestu gre seveda v prvi vrsti za slovensko deco, akoravno se ne godi tukajšnjim bratom Hrvatom dosti boljše, zato naj veljajo te vrste slovenski stvari.

Tu živi veliko število Slovencev, katere je zanesla sem usoda za kruhom. Največ jih je zaposlenih v tukajšnjem vojnem arzenalu c. in kr. vojne mornarice. Nahajajo se pa tukaj že tudi precej dobro situirani trgovci in obrtniki Slovenci. Le žalibog, da se pri teh ne najde tiste slovenske zavednosti, kakor bi bilo želeti. Vsi ti Slovenci pa nimajo niti ene slovenske šole; le ena hrvaška je, katero vzdržuje z veliko težavo družba sv. Cirila in Metoda za Istro. Ta pa je tako prenapolnjena, da je vodstvo primorano vsako leto več kot polovico otrok radi pomanjkanja prostora odslovniti. Tako so slovenski starši prisiljeni hočeš nočeš pošiljati svoje ljubljence v laške, oziroma nemške šole. Ko pa prestopi slovenski otrok — in teh je tu na stotine — prag laške šole, je za slovenski narod že zgubljen. Ni čudo, ker je vedno med laškimi otroci, ker je pouk izključno le v laškem jeziku in, kar je glavno, vsa vzoja v strogo laškem duhu. Tako se v mlaada slovenska srca vcepi že v najnežnejši mladosti mržnja, sovraštvo in srd do vsega, kar je slovenskega ali sploh slovenskega. Koliko je tu slovenskih družin, katerih otroci ne znajo niti besedice slovensko! Neovrgljivo dejstvo je, da so temu mnogo krivi tudi starši, a glavni vzrok polahovanja so pa laški učitelji in laške šole. Da učitelj, pod čegar ireditistiškim vodstvom mladina prepeva ireditarsko himno, kakor se je že tu zgodilo, vzgaja samo ireditento, ki je potem našemu narodu kakor tudi državi skrajno nevarna, ni potrebno naglašati. Ravno iz drugih narodnosti vzgojeni Lahoni in Nemci ali takozvani renegatje so potem najhujši ireditisti in največji sovražniki našega naroda.

Ker pa tako ireditovsko vzgojena mladina, kakor že rečeno, ni nevarna samo našemu narodu, ampak še morda mnogo nevarnejša državi, bi si človek pač mislil, da država, ako že ne ščiti svojih najudanejših slovanskih narodov, kakor bi bila njena najsvetješa dolžnost, ščiti vsaj samo sebe in si posredno ne vzgaja sama največjih notranjih sovražnikov. Temu pa ni tako. Čez vse modra država tega ne uvidi in je menda mnenja, da je že vso dolžnost storila s tem, da svojim zvestim narodnostim ne da niti najpotrebnejših šol, ampak pri šolskem vprašanju protežira vedno in vedno le one narodnosti, ki niso slovenske. Drugače bi bilo pač nemogoče, da imajo Lahhi in Nemci v Pulju vse potrebne šole, a slovenska večina pa niti ene enorazrednice. Pri tem bodi omenjeno, da uživajo tukajšnji Nemci, kar se tiče šolskega vprašanja, kakor povsod še večjo vladno protekcijo, kakor Lahhi, ker par sto Nemcev — od tisoča se tu ne more govoriti — ima popolno gimnazijo in popolno realko in gotovo bi jim nad vse pravična vlada še celo vsečilišče postavila v Pulju, ako bi Nemci isto lepega dne zahtevali. To pa vse zato, ker se v svojih šolah ponašajo s slovansko mladino. V Avstriji je pač vse mogoče, samo to ne, da bi si slovenske narodnosti priborile šol. S tem, da bi dala država tukajšnji slovenski večini potrebnih šol, bi si na tej važni strategični točki ustvarila trden in zanesljiv narod, ki bi bil potem sam v stanu zatreći nevarno ireditovsko gibanje in ustvariti državi tla, kakršna gredo tako važnemu mestu, kakor je najvažnejša avstrijska trdnjava in edina vojna luka Pulj. S tem pa, da država podpira Lahe in zalaga peščico Nemcev z vsakovrstnimi šolami, med tem, ko zatira Slovane, ki bi ji moral biti na tej važni točki druga trdnjava, in jim ne da niti najpotrebnejših šol. Škodi sama sebi in če bo še nekaj časa tako naprej, tudi posledice ne bodo izostale. Ireditna je v polnem cvetju — naj se ne čaka, da dozori v sad!

Kakor se čuje, se vršijo pogajanja radi podržavljenja tukajšnje laške mestne gimnazije. Sedaj bi bila gotovo najlepša prilika poseči vmes z zahtevo, da dá država obenem tudi tukajšnji slovenski večini prepotrebnih šol. Če daruje država manjšinam gimnazije in realke, naj da tudi slovenski večini potrebnih šol.

Kar se tiče Nemcev, jih je tu res

samo peščica, toda njihovo intenzivno delo zna postati čez čas za tukajšnje Slovane usodepolno. Peščice tukajšnjih Nemcev bi se gotovo ne bilo treba batiti, da ne podpira država njih stremljenja ob vsaki najmanjši priliki. Oni so že faktor, s katerim treba resno računati. Kaj bo šele, ko bo stopil ves naraščaj, ki sedi sedaj še na šolskih klopeh, v akciji? Med tem naraščajem pa bo žalibog mnogo, mnogo slovanske mladine, katera se bo vstopila v morju nemškega šolstva. Ti renegati bodo potem tukajšnjim Slovenom najnevarnejši element. Nemci vršijo tu svojo ponemčevalno delo nemoteno, ker jih podpira pri tem država, katera jim šole takoreč usiljuje. Lahhi pa jim ne posvečajo posebne pozornosti, ker oni vidijo le v Slovanih svoje največje sovražnike.

Pogubonosno in nevarno bo za državo, ako bo protežirala še naprej na tej važni svoji postojanki Nemce in Lahhe, med tem ko s prepotrebnišnimi šolami tukajšnjemu slovanskemu življu ne da priložnosti, da se okrepi in postane na tej glavni avstrijski strategični točki zanesljiva njena opora. Zato naj bi prišli sedaj, ko se ima mestna laška gimnazija podržavati, vsi merodajni faktorji na plan in zahtevali v Pulju slovenskih šol. Tudi s hrvaškimi šolami bi bila slovenska deca rešena. Najlepša prilika priboriti si v Pulju slovenskih šol, je sedaj, ko vse kaže, da bo država Lahom zopet podarila laško gimnazijo. Pozor!

REGULACIJA DALMATINSKO - BOSENSKO - HERCEGOVSKO MEJE.

Zader, 13. aprila. Vlada je uka-
zala regulacijo dalmatinsko-bosensko-
hercegovske meje. Ob meji so razmere
skrajno zmudene. Dobe se veliki kom-
pleksi, ki pripadajo Dalmaciji, a so v
bosensko-hercegovskem katastru tudi
veliki kompleksi, ki sploh niso v kata-
stru zaznamovani. Koncem aprila se
poda na mejo mešana komisija, da ure-
di zmešnjavo. Dalmatinska vlada je
odposlala v mešano komisijo ravnatelja
dalmatinskega katastra Inchios-
trija.

NOVA UREDITEV TURŠKE MORARICE.

Kakor poročajo carigradski turški
listi, je podpisala 31. marca turška vla-
da pogodbe s tremi angleškimi ladje-
delnicami, ki bodo zgradile dve bojni
ladji tipa dreadnought in eno oklopno
križarico. Tudi se namerava preosno-

O doba padajočih zvezd — — —,
ti naša prosvetljena doba;
bahata laž in bol do groba!

In tako se obrača pesnik k Bogu v
svoji »Molitvi« in ga prosi, naj nam on
pošlje pomoč od zgoraj:

»Daj domovju mojemu zvezdu,
vrni mladino s krivih cest,
in za vse, kar odmenil si rož,
daj nam mož, daj nam mož!«

Da bi le ne bila »vox clamantis in
deserto!« Razmišljujočega značaja so
tudi »Ob uru in dnevnu«, »Skeptikova
poveste« in druge.

Poleg otožnosti in resnosti tiči v
Pregljiju tudi dokaj humorista. O tem
priča pesem o »Humanistu in vragu«,
ki je ena najbolj dovršenih v celi zbirki
in priča o dokajšnji pesnikovi zrelosti.

Ravno tako humoristična je »Me-
nih in vrag«, za katero je dobil pesnik
snov v neki pridigi Janeza Svetokriškega,
ki ni bil zadnji med šaljivci.

To so tako glavne poteze našega
pesnika. Vidi se mu povsod čut za res-
nost dela in nikjer nas ne nadleguje s
tistimi »zaljubljenimi« neslanostmi.
Knjižica, katero je tiskarna opremila
kaj edno in okusno, bode gotovo na-
šla mnogo prijateljev med našim ob-
činstvom.

vati mornariški arzenal. Tudi več tor-
pedov in topničark je naročenih v
omenjenih ladjedelnicah.

Izvesti se namerava obširna reor-
ganizacija turške mornarice, in z ozi-
rom na to se more sklepati, da ne od-
govarjajo resnici vesti, ki so krožile v
začetku zasedanja turške zbornice, da
se turška vlada in mornariško mini-
strstvo nista odločila, da se poveča
mornarica. Turška namerava preosno-
vati polagoma mornarico, kakor je
vojsko na kopnem. V to jo zlasti sili
kretsko vprašanje.

SKUPNE MINISTRSCHE KONFE- RENCE.

Dunaj, 12. aprila. V drugi polo-
vici tega meseca se začno na Dunaju
skupne ministrske konference, da se
sestavi skupni proračun.

AVSTRIJSKI DREADNOUGHTI V ANGLEŠKI ZBORNICI.

London, 13. aprila. Lord Beresford je vprašal prvega lorda admiralte-
tete, Mac Kenna, če je oficielno ali ne-
oficielno obveščen, da Avstro-Ogrska
dejansko gradi dreadnought in če jih
gradi, koliko takih ladij grade Avstriji.
Lord Mac Kenna je odgovoril: »Iz-
javil sem že, da nimamo nobenih ofici-
elnih poročil o zgradbi avstro-ogrskih
vojnih ladij.«

SRBSKI PRORAČUN SPREJET.

Dne 8. t. m. je srbska skupščina
sprejela proračun za leto 1910 v znesku
116 milijonov dinarjev. V »generalni
debati« bi bil imel v imenu opozicije
govoriti narodnjak Borivoj Popović; a
omejil se je zgolj na kratko izjavo, da
se narodna in napredna stranka ne
udeležita debate in odklanjata vsako
odgovornost za tako ogromen proračun.
Zvišanja proračuna je kriti vladni
zistem, ki ne služi državi, marveč
strankarskim koristim. 10 mil., za katere
se je zvišal proračun, so namenjeni
režiji radikalne stranke in pa vzdržanju
vlade, ki ji parlamentarna večina ni
zgodila vladilo in večino, ki je
proračun nato brez debate sprejela.

SEVERNO ALBANSKA VSTAJA.

Carigrad, 13. aprila. Načelnik
III. armadnega zobra poroča, da se je
9 voditeljev vstaje že udalo, ostali se
še uddajo. Vstaši so izročili ugrabljenie
topove in 7 vojakov. Višji poveljnik
Šefket Turguh paša je odpotoval v
Odrin, odkoder odrine s širimi bata-
lioni in z dvema stotnjama strojnimi
puškami v Severno Albanijo.

ZAKAJ SO SE UPRLI ALBANCI?

Carigrad, 11. aprila. Prištinski
poslanci so dobili obvestilo, da so va-
ščani plačali vse predpisane davke, a
ugovarjali proti novim davkom, ki jih
zaradi revščine niso mogli zmagati. To
so hoteli naznaniti v Vramdolu. Turški
poveljnik bi bil lahko mirno raz-
kropil zborovalce, a tega niti poizkusil
ni, marveč je ukazal streljati. Artiš-
terija je obstreljevala vasi, turški vojaki
so pa napravili krvoprelitje, ki ni v
čast ustavi.

Naprave za oddajo gonilne moti.

Vedno težja preskrba pripravnih
delavnih prostorov, kakor tudi vedno
višje higijenične zahteve glede teh
prostorov, nalože posameznemu obrtniku
večjidel toliko materijalnih bremen, da
ne more on sam in brez znatnega oslab-
ljenja včasih le pičlo odmerjene glavnice
istim ustrezti.

Temu se še pridruži iz konkurenč-
nih ozirov ali iz izkorisčevanja ugod-
nih okolščin izvirajoča potreba daljne-
ga povečanja proizvajanja z vpeljavo
strojnega obrata; napravni in obratni
stroški strojnega obrata se sestavljajo
iz dveh delov in sicer iz onih za delav-
ne stroje kakor tudi iz onih za stroje
za gonilno moč, tako da ravno nabavni

LISTEK.

Romantika.

Spesnil dr. Ivan Pregelj. Gorica,
»Narodna tiskarna«, 1910. Cena 1 K
50 vin.

Reči moram, da skoro vsako novo
lirično zbirkovo vzamem z neko skepso v
roko, kajti poetov je že toliko, da se je
treba krepko braniti proti njih liričnim
napadom na nas navadne zemljane. Med
listi je »Slovan« v tem oziru dose-
gel rekord. »Zvon« jo briše počasi za
njim in — pada. Svoj čas so si upali
pisati v »Zvone« le odlični pesniki in pi-
satelji, dandanes se tu zbira cela vrsta
solznih »pesnikov«, katerih proizvodi
bi spadali bolj v »Interessantes Blatt« ali
»Wiener Mode«. Tako je tedaj raz-
umljivo, da si človek tako-le novo lirično
zbirkovo pesnika, ki prvi stopa v
celoti pred občinstvo, ogleda parkrat
od vseh strani, predno je odpre.

No, pri Preglu sem se hvala Bogu,
vendar motil. Nočem reči, da je vse zre-
lo, vse dovršeno, česar tudi od mladega
človeka še ni pričakovati, a vsaj hvale-
vredna skrbnost in hrepenjenje po vi-
šjem sta mu lastna. Pregelj je še mlad,
srce mu je dovezneto za vse in ni čuda,

da so udarci usode, ki so ga zadeli, na-
šli precej odmeva v njegovi duši. In
kar nam je on podal onih tožnih, včasi
skoro pesimističnih stihov, to ni pona-
rejeno, ampak pristno. On ne koketira z
žalostjo in bridkostjo kot marsikate-
ri naših mladih, usoda ga v resnici ni
božala, a vendar še upa:

trpeč proslavljam ves in ves
— up svojih dni! ...

Sicer se bo »motto« zdel marsiko-
mu pretožen, pretiran:

Tiha samota — moja ljubav,
tem

In postrežni stroški motorjev tembolj zadržujejo marsikaterega obrnika od povečanja svojega obrata, ker ima isti tudi vse napake in motenja obrata povzročena po motorjih, ki se rabijo v malem obrnistištvu, v svoj lasten račun prevzeti.

Omeniti se mora tudi, da je pri eksplozijskih in zgorevalnih motorjih shramba gorljive tvarine podvržena gotovim predpisom, s katerimi je dostikrat zvezana daljna utesnitev delavnih prostorov iz požarno - policijskih in javno - pravnih vzrokov, kajti povsed se ne trpi obratovališč, katera povzročajo ropot ali razširjajo neprijeten duh.

Ceprav bi se v nekaterih krajih, kjer je vpeljana elektrika, lahko priklopilo elektromotorje za gonično moč, kaže vendar izkušnja, da je to posebno pri električnih centralah na par, poleg drugih lastnih upravnih stroškov, vsed previsokih cen električnega toka, nemogoče.

Vse te neprilike, ki zadenejo posameznega podjetnika, odpadejo pri napravah, kjer se oddaja gonična moč v najem; podjetnik ima skrbeti le za postavo potrebnih strojev in za najemnino. Poleg delavnih prostorov oddaje se v najem gonična moč za stroje in luč iz lastne centrale po nizkih cenah po pogodbji; tako da se lahko precejšnji del naloženega kapitala, ker odpade potreba si postaviti lastni motor za gonično moč, obrne plodonosno obratu v prid.

Takšne, v velikih mestih že obstoječe naprave za oddajo gonične moči, so se izborno obnesle, in želeti bi le bilo, da bi se tudi v Ljubljani zgradilo podobno podjetje v povzdigo že obstoječega domačega obrta in da se vpelje še nove stroke obrtnih proizvodov. V tem oziru navedemo pred vsem: izdelovanje drobnega blaga iz železa in jekla, svilkova peresa, pletenine in veznine iz žic, sita iz žic, puščice iz ploščevine, drobne izdelke iz lesa, strugarska dela, rezanje glavnikov, kakor tudi čopiči, okvire in kartonažne izdelke, pletenine, konfekcije perila in obleke, izdelovanje rokovic in čevljev na stroje in še veliko drugih obrtov.

Ne da bi se dalje pečali s konstruktivnimi posameznostmi take centrale, je samoobsebi umetno, da odgovarja ista vsem modernim tehničnim in higijničnim zahtevam in da se nahajajo tam tudi vse notranje naprave, katere so potrebne za nemoteno obratovanje vsem nastanjenim obratom. V nekaterih oddajalnih napravah vpeljana je centralna kurjava, v drugih se prostori ogrevajo s posebnimi pečmi. Za razsvetljavo delavnic oddaja se električna luč po nizkih cenah.

Posebni tokovodi za luč in za silo vodijo električni tok za razsvetljavo in za uporabo gonične moči v delavnice in stanovanja.

Izteki vpeljanega vodovoda so v presledkih na stopnjicah in v kuhih; v gasilne svrhe nahaja se na vseh stopnjicah po jeden hidrant, kakor tudi na dvorišču.

Vrhutega je navadna, električna tovorna vzpenjača in telefon najemnikom brezplačno na razpolago.

Tako centralo, ki bi bila opremljena s takimi, mali obrt v vsakem oziru podpirajočimi napravami, pozdravili bi vsekakor kot tako zaželeno pridobitev za Ljubljano.

Dnevne novice.

+ Naši somišljeniki, pripravite se na pot v Ljubljano! Začetkom meseca maja bo v »Ljubljani« ustanovni shod našega novega narodnoobravnega društva. Ta dan bodi velika manifestacija za naše narodnoobravno delo! Bratje iz Koroške, Štajerske, Primorske in Kranjske bodo zbrani pri resnem posvetu, kako poglobiti naše dosedanje narodno delo. Ustanovni shod se bo vršil na delavnik. Popoldne se bo vršil občni zbor Rafaelove družbe in veliko posvetovanje Jugoslovanske Strokovne Zveze. Zvečer pa priredi na čast udeležencem naše slovensko glasbeno društvo »Ljubljana« svoj prvi veliki koncert, na katerem se bodo izvajale samo slovenske skladbe.

+ Shod v Kandiji. V nedeljo 10. t. m. je priredila »Kmečka zveza« za novomeški sodni okraj društveni shod na Malem Slatnaku. Na shodu sta govorila v obilnem številu zbranim možem g. župan Zurc in g. kaplan Tomc o premembi šolske postave, zlasti glede ponavljalne šole in o novi kužni postavi. Sklenilo se je, da se poprosi deželnih odgovornih, da bi se dovolilo, da bi se učili že učenci in učitelji ponavljalne šole e vinarstvu in vinarstvu, vrinarstvu in praktičnem šivanju radi bližnje zve-

ze, deželn., s. na Grmu. Vršili naj bi se mesto nepotrebnega ponavljanja šolskih predmetov nekaki kmetijski in gospodinjski tečaji za te učence in učenke. Na shodu zbrani možem so sklenili, da prosijo za svojo okolico lastno solo v bližini Smolenje vasi. Zedinili so se tudi iz vseh prizadelih vasi približno za kraj, kjer naj se šola zgradi, kar je po navadi najtežje dosegči.

+ Pretešni shod gorške K. Z., ki se je ob navzočnosti nad 400 ljudi vršil v nedeljo popoldne v Kronbergu je sprejel enako se glaseče resolucije, kakor protestni shod na Goričici, o katerem smo že poročali. Veliko odobravanje je žel poslanec Fon, ki je ožigosal vladni načrt o vinskem davku. Izjavil je, da bo »Slovenski klub« glasoval brez izjeme proti vladnemu načrtu. Proti bodo glasovali tudi Lahi in nemški krščanski socialisti. Odporn proti temu načrtu je tako velik, da se zdi, da se je vlada zadnji čas vendarle premisila.

+ Konjerejska zadruga v Lescah. Čujemo, da se je v tej zadrugi zabavljalo čez deželni odbor, hkrati pa zahtevalo podporo od deželnega odbora. Količor je nam znano, je ta zadruga v liberalni Zvezzi. Dvomimo, da bi to bilo všeč članom, ki v svoji ogromni večini govoru nečejo biti v Zvezzi z liberalno komando. Toliko našim članom da se bo znali ravnati!

+ Za škofa v Djakovu je imenovan zagrebski pomožni škof dr. I. V. Krapac. Dr. Iv. Krapac je bil rojen v Karlovci 19. junija leta 1843.

+ 100.000 K za Koroško je dala »Südmarka« v letu 1909. Tudi letos izda za Koroško najmanj tako veliko vsoto.

+ Visok obisk. Njegova ces. Visokost nadvojvoda Evgen se je z avtomobilom iz Gradca pripeljal v Ormož pregledat bolnišnico vit. nemškega reda.

+ Požar. Včeraj opoldne je nastal požar pri Lesarju v Veliki Štangi. Pogorela je šupa z orodjem, svinjak in veliko drugih reči, katere so imeli ondi spravljene. Tudi je zgorela hranilnična knjižica. Da hiša precej zraven in skedenj nista pogorela, se je Bogu zahvaliti, ker je bila burja, ki je od hiše gnala ogenj. Zavarovan ni bil nič.

+ Visokodebelnega lepega sadnega drevja (jablan in hrušč, s podlagom vred, sedem let starega), ima c. kr. kmetijska družba iz svoje drevnesnice v Zgornji Šiški še nekaj sto kosov za oddati. Vsega drevja je bilo 24.000, ker ga pa niso udje vsega vzeli, se drevje sedaj oddaja tudi neudom. Pismena ali ustna naročila za to drevje sprejema glavni odbor c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani, ali pa se drevje kar naravnost zglasilcem prodaja na družbenem poizkusnem dvorcu v Ljubljani. Pojamska cesta (na vrtu pri držbeni podkovski šoli in živinodravnici). Vnajnem naročnikom se drevje dosplohje dobro zavito.

+ Umrla je v Škofji Loki gospa Antonija Jamar, rojena Hafner, trgovka in hišna posestnica.

+ Dve maši na dan smejo čitati do konca 1911. vsi duhovniki v praški nadškofiji. Tako je odredil knezoškof Skrbensky, ker je veliko pomanjkanje na duhovščini.

+ Zagreb za sport. Kakor znano, je zagreško občinstvo — kakor se tudi spodobi za velemeščane — jako vneto za različne igre in moderne sporte. Tu se vrše večkrat tekme, ki dokazujejo, da Hrvatje niso zadnji na sportnem polju. Vse sportne novosti se hitro udomačijo, a mestna občina gleda, da kolikor mogoče računa s tem nagnjenjem svojih občanov. Sedaj bo poskrbela za poseben vozen prostor najnovejšim »kolesarjem«, t. j. tekačem na voznih čevljih. Poleti pa se vrši umetna dirka teh tekačev.

+ Chantecler v Zagrebu. 10. t. m. je francoska potupočna družba v zagreškem narodnem gledališču uprizorila Rostandovega Chanteclera. Občinstvo sicer ni mnogo razumelo, a tembolj se je zabavalo ob gledanju pravega pravcatega perutninarskega dvorišča na svoji umetniški pozornici. Slovenci imamo sicer tudi svojo proslulo Krpanovo kobilo, a njena slava se niti zdaleka ne more primerjati s francoskim petelinom — »Chanteclerom«, o katerem se skoro ravno toliko piše, kot o — no, recimo — svoj čas o madami Steinheil. Ampak toliko pa le lahko rečemo, da je poštena slovenska kobila mnogo bolje umerjena na život p. n. gledališkega občinstva, kakor pa Chantecler, naš gospod Govekar to vse bolje razume, kot pa Rostand ...

+ Ruski kmetje v Slavoniji. Društvo »Ruskoje Zerno« se je obrnilo na bivšega poslanca Bogdana Penjića v Osiku, da bi poskrbel za nameščenje nekaj ruskih kmetov v Slavoniji, kjer bi se učili zlasti umne čebeloreje. Dru-

štvo se je ugodilo in bo več dobrih kmetov sprejelo ruske mladeniče. »Ruskoje Zerno« se sploh posveča nalogi, da pošilja ukažljene ruske kmečke mladeniče v razne kulturne dežele, da se pouče v naprednem gospodarstvu.

+ Gorški deželni odbor prodaja gozd na Stari gori, ki je last deželne gluhenemnice. Zemljišče meri 1 ha. 30 arov in 77 m², to je približno tri njive zemlje. Kdo želi kupiti, naj predloži ponudbo tekom meseca aprila deželnemu odboru. Najnižja ponudba znaša 1200 kron.

+ Mrliča so odkopali. V Gorici je umrla v ženski bolnišnici na raku neka J. Grča. V nedeljo so jo pokopali. Ko so jo zagreblji, so ljudje iz groba začuli neko ropotanje in trkanje. Ljudi se polasti veliko razburjenje. Mislimi so, da so žensko živo pokopali in da se je v grobu prebildila ter sedaj kliče na pomoci. Na lice mesta je došel pokopališni čuvaj, ki je miril ljudi, da trkanja ne povzroča ženska, marveč da slabla lesena krsta poka vsled nasute prsti. A vse pomirjevanje ne pomaga nič. Čuvaj je moral telefonirati po policijo, ki je prihitela na pokopališče ter v prisotnosti zdravnikov odprila grob. Dognalo se je, da je ženska mrtva ter da je pokal res samo les. V pondeljek seveda je cela Gorica govorila, da so pokopali živo žensko, ki so jo potem odkopali, in da je ženska celo sama šla domov. Mestne klepetulje imajo sedaj dovolj opravka.

+ Podivjan blk je v nedeljo dopoldne v Bujah pri Rihemberku na Goriškem napadel posestnika Vincenca Kodrič, ki je peljal blka z napajališča. Kodrič je težko poškodovan po vsem telesu.

+ V znamenju alkohola. V ponedeljek, dne 11. t. m. je pripeljal proti večeru hlapac dr. Karla Slanca v Novem mestu pred hišo svojega gospodarja naložen voz krme, ki je segala precej visoko nad vianočno vrata. Hlapac, misleč, da bodo konji vzlici temu s silo potegnili voz na dvorišče, je šel sprejati pred nje in jih je priganjal, a vsled vinjenosti tako nerodno, da ga je sora bušila v prsa in vrgla na tla, kjer ga je potem še konj pohodil. Ponesrečenca so prepeljali v bolnični v Kandiji.

+ Smrt v zaporu. V nedeljo, dne 10. t. m. so pripeljali orožniki v okrajsko sodišče v Novem mestu po celi Dolenski znanega piskrovezca Slovaka »Petrica«, ker je baje pokradel nekaj obleke. Dolgo mu ni bilo treba delati na tem svetu pokore za storjeni greh, umrl je takoj prvo noč v zaporu. Zjutraj ga je našel jetniški paznik Markič ležati mrtvega na tleh ob pljuvalniku.

+ Nova vojna ladja »Zriny« je bila včeraj dne 12. aprila iz tržaške ladjevne San Marco spuščena v morje. Vreme je bilo prekrasno. Takoj zjutraj po osmi uri so pričele prihajati množice ljudi k ladjevnični, ki je bila okusno in bogato okrašena. Kmalu se je zbralo na tisoče ljudi. Obrežni parniki pa so jih z nasprotno strani pripeljali po morju na stotine. Okrog 10. ure dopoldne so prišli k novemu parniku za stopniki oblastij. Od cerkevih dostojanstvenikov so bili navzoči prevz. g. knez in nadškof dr. Francišek Sedej s svojim bratom g. župnikom Ivanom Sedejem in kapitularni vikar monsignor Petronio v spremstvu g. duhovnega svetnika Mandiča. Potem so bili navzoči c. kr. namestnik Hohenlohe, admiral Montecuccoli, ministra Georgi in Hajzay, korni poveljnik Potiorek in še mnogo drugih vojaških in civilnih oseb. Ob pol 11. uri se pripelje s cesarsko jahto »Miramar« nadvojvoda Franc Salvator in njegova soproga nadvojvodinja Marija Valerija. Pozdravili so ju s streli iz topov. Kmalu za njima se pripelje na ladji »Lakroma« nadvojvoda Franc Ferdinand s svojo soprogo vojvodinjo Sofijo. Pozdravili so ju s streli iz topov. Ko je prišla visoka gospoda v okusno okrašeni paviljon in so bili razni veljaki predstavljeni prestolonasledniku, se je pričela slavnost. Vršili so se govorji in nato blagoslovljene nove vojne ladje. Ladjo je blagoslovil župnik c. kr. mornarice prelat Uředníček ob assistenci dveh kuratov mornarice. Ko je bila ladja blagoslovljena, pritisnila je kumica ladje nadvojvodinja Marija Valerija na električni gumb, steklenica šampanjca se je razbila ob boku ladje in jo poškropila. Takoj se je pričela velika ladja premikati. Bil je krasen prizor, ko se je ponosno spuščala proti morju. Vsi topovi na navzočih bojnih ladjah so jo pozdravljali z gromenjem in vojašto na njih je klicalo navdušeno »hura«. Vsa slavnost se je vršila v najlepšem redu.

+ Glasoviti slepar Strassnoff je bil te dni v Mitrovici zopet obsojen na pet let težkeje iec.

+ Binkoštna veselica v svetovnem Postojnski jami. Na Binkoštni pondeljek dne 16. majnika t. l. se vrši v tem edinem čarobnem svetu običajna jamska veselica. Več godb in pevskih zborov bode koncertiralo v velikanskih podzemeljskih prostorih. Iz Trsta, Korinje, Ljubljane, Reke in Pulja bodo vozili v Postojno posebni vlaki po znano znižanih cenah. Vsa jama bodo slavnostno električno razsvetljena in vstopnina v jamo se je znižala za tan dan na 2 kroni.

+ Tihotapstvo ob meji. Aretirali so v Bracanu nekega 23letnega Jos. Berlina, ker je osumljen, da se je udeleževal znanega tihotapstva, v katero so zapleteni tudi nekateri gorški laški trgovci. — V preiskovalnem zaporu se nahaja radi tihotapstva Peter Piani, ki je obdolžen, da je vozil blago čez mejo; ta Piani je baje obolel na umu, tako da so ga prepeljali k usmiljenim bratom iz zaporov.

+ Utopljenca so našli v malem potoku pri Travniku v Loškem potoku. Doma je iz Prezida. Prišel je v travniško posojilnico po posojilo. Nazaj grede je zašel v vodo blizu tovarne. Pričovedujejo, da so ga videli vinjenega, ko je taval po polju krog vode. Našla sta ga po naključju njegov sin in hči, ki sta prišla dva dni pogrešanega očeta iskat v Loški potok. Ponesrečen krog 50 let stari gospodar zapašča dve leti bolno vdovo in štiri otroke. Za gotovo se ne more vedeti, kako se je ponesrečil, izključen pa je kak umor ali samoumor.

+ Lovski blagor. Danes zjutraj je letos prvi ustrelil v vrhniškem okraju v reviji Sv. Jošt Vencelj Malavašič iz Vrhnik, lepega divjega petelina.

+ Nemci se bodo učili slovenščino in laščino. V Trstu uvedejo Nemci kurze za slovenski in laški jezik. Kurzi bodo dvakrat na teden: ob torkih in petkih zvečer v prostorih državne realke; slovenščino bo poučeval profesor Trtnik, laščino pa profesor Chiozzola, voditelj tečajev je profesor Karollus. To pomeni pričetek usiljevanja nemških uradnikov v vse mogoče državne službe v Primorju.

+ Pobegnil je iz zaporu c. kr. okrajnega sodišča v Radovljici 26letni samski zidar Martin Jeriša iz Moše pri Smledniku. Bil je v preiskavi zaradi hudo delstva tatvine.

ZNANI PISATELJ MAY TAT, PONAREJEVAC, GOLJUF IN VODJA ROPARJEV.

Berolin, 13. aprila. Velikansko pozornost vzbuja tožba, ki jo je vložil znani popotni pisatelj Karel May proti pisatelju Rudolfu Lebrusu, ki je očital Mayu, da je plagiator, ponarejevac, goljuf, tat, ropar in hudodelec. Pri razpravi je bil toženi Lebrus oproščen, ker se mu je posrečil dokaz resnice! Sodišče je po zapriseženih pričah in po rekviriranih uradnih spisih dognalo, da je bil že Karel May obsojen zaradi tatvine in navadne goljufije v 4-letni in enomesecni zapor! Nadalje je pa bil May še obsojen zaradi tatvine in goljufije z obteževalnimi okolnostmi zaradi ponarejanja v nadaljnji 4-letni zapor. Nadalje je sudišče smatralo kot dokazano, da je bil May že v svoji mladosti roparski glavar in da je bil v svoji mladosti kot seminarist in učitelj navaden tat. May je moral z ozirom na izpovede prič priznati, da je trdil Lebrus resnico. Priznati je moral tudi May, da je v sedemdesetih letih izvršil na Saksonskem in na Severnem Češkem več roparskih činov, ki so imeli precej romantičen značaj. May je imel kot roparski stotnik tudi svojega adjutanta, s katerim sta vojaškemu kordonu, ki ju je zasledoval, le tako ušla, da se je preoblekel v kazenskega paznika, ki je tiral pred seboj v kaznenško obliko preoblečenega zvezanega adjutanta. Ker je May takrat ušel, ga niso mogli kaznovati. Sodišče se je tudi prepričalo,

Štajerske novice.

Š Starci in mladi v Celju. Že dalj časa se opazuje, da se starci in mladi liberalci v Celju ne gledajo prav ljubeznjivo. Mladi bi radi prišli h koritu stare posojilnice, ki je v rokah starih. Določno časa niso našli pravega vzroka za boj. Brihtna mlada glavica je najprvo iztuštalata, da ima posojilnico prestara pravila pluralnega sistema, ki zadržujejo mladini, da bi prišli do začeljene premoči. Začeli so se torej v »Nar. Dn.« kregati nad starimi, ker ti nočejo izpremeniti pravil. V ponedeljek, dne 11. t. m., pa so opazili mladi, da je na strehi »Narodnega doma« nekaj pojavljalo nemški klepar. In takoj so udarili z velikim loparjem po starih, zakaj ne dajo dela slovenskim obrtnikom. S tem činom so starci, kakor zastrupili »N. D.«, popolnoma zapravili rodomlubje. Interesanten boj se bije v Celju.

Š Velika Nedelja. Dne 6. aprila smo izročili materi zemlji enega najboljših mož poštenjakov, g. Matija Kuhariča. Ogromna množica ljudstva je spremovala rajnega na zadnjem potu. Pokojni je bil 37 let cerkveni ključar in ubožni oče. Bil je plemenitega značaja ter veren in navdušen Slovenec. Blag mu spomin!

Š Poroka. Dne 10. aprila se je v župni cerkvi v Laporju poročil g. Dragotin Kaukler, sin veleposestnika Filipa Kauklerja iz Hošnice, z gospo Frančiško Miakar, vdovo po rajnem Franu Miakarju. Obilo sreč!

Š Iz okraja Gornjigrad. Poroča se, da pri poštnem nabiralniku v Novi Štifti ne bo smel biti več poštni pot in pismenoša Milan Kelc, ker je bil pri sodišču obsojen. Poštno ravnateljstvo v Gradcu je nadučitelju Ivanu Kelcu že naročilo, da mora za ta posel poiskati drugo primerno osebo.

Š Zveza liberalcev s štajerčanci jasno odseva iz pisanja celjske »Wahlarce«. Kakor da bi bilo dogovorjeno, hlastno pobira vse napade »Narodnega Dnevnika« na slovensko obstrukcijo in samozavestno prerokuje popolen poraz Slovencev, ki so postali needini. Kako naj označimo efijaltsko početje naših liberalcev, ki pomagajo našim najhujšim nasprotnikom iz mlakuže? S studom se mora vsakdo obrniti od te propale klike. Heil narodni radikalci!

Š Nemci za — proč od Gradca. Mariborski nemški občinski svetnik Havliček je na zborovanju obrtnega društva ostro nastopil proti jesenskemu graškemu semnju. Kot vzrok je naveadel dejstvo, da se preveč denarja steka potom obiskovanja teh semnjov iz Spodnještajerske v Gradec. Spodnještajerska mesta in obrtniki pa sploh nimajo nikakega dobička od tega. Temo Havličkovemu nastopu se je pri-družila večina spodnještajerskih mest in obrtništva. Tako so torej naši Nemci sami spoznali, da je bojni klic spodnještajerskih Slovencev »Proč od Gradca« upravičen. Res, časi se spremenijo et nos mutamur in illis! V nemškem taboru v Gradcu pa je sklep naših mariborskih Nemcev napravil veliko zmešnjavo. Graška nemška trobila slikajo naenkrat spodnještajersko Nemce kot propagatorje slovenskega gesla »Proč od Gradca«. Ta dogodljaj je jasen dokaz, kako zelo ljubijo graški Nemci naš spodnještajerski denar. Torej le: Proč od Gradca!

Š Slovanski godbeni klub v Mariboru priredi dne 7. maja v mariborskem »Narodnem domu« velik koncert s sodelovanjem priznanih slovenskih domačih glasbenikov - umetnikov. Nastopilo bo 40 godbenikov. Čisti dobiček tega koncerta je namenjen mariborski dijaški kuhinji.

Š Zanimiva Ciril-Metodarija. Liberalci bi na vsak način radi spravili šolske sestre iz zavodov družbe sv. Cirila in Metoda, da bi potem potom liberalnega učiteljstva (glej Hribarjev »Paradiž«) zastrupljali ložje slovensko deco s svobodomiselnimi nauki. Ker ne morejo brez posebnega vzroka kar tako izbacniti sestre iz zavodov, izmišljajo razni potovalni učitelji à la Prekoršek razne bajke in jih z veliko slastjo posiljajo liberalnim časnikom. »Slov. Narod« prinaša dne 11. aprila svetovno novico, da šolske sestre v Celju v otroškem vrtcu hujskajo dekleta-gojenke proti njih starišem! To je za počet! V Celju nihče ne zna o kakem sličnem hujskanju, le v domisljavi glavi liberalcev se porajajo take misli.

Š Nesreča. V ponedeljek, 11. aprila, se je smrtno ponesrečil Janez Breznik, kmečki sin v Razvanju. Vozil je opeko iz Rač, padel je z voza pod kolesa in težak voz je šel preko njega. Nezavestnega so prepeljali domov, kjer je v nekaj trenutkih umrl.

Š Sv. Križ nad Mariborom. V nedeljo, dne 17. aprila, govoril na veselici

bralnega društva urednik Kemperle iz Maribora.

Š Dva delavska shoda sta se vršila v nedeljo 10. t. m. dopoldne v Laškem za železničarje, popoldne pa v Trbovljah za rudarje. V Laškem je bil obenem občni zbor zidanmoške krajevne skupine »Prometne Zvezze«; na obeh shodih je govoril poslanec dr. Benkovič. Četudi za shoda ni bilo posebne reklame in je bil oni v Trbovljah takoreč improvizirani, vendar je bila prav dobra udeležba. V Trbovljah se je storilo načelno sklepe o reorganizaciji strokovnih društev in o stavbi »Društvenega doma«, ki bo letos pod streho.

Š Štajerčanska gonja proti gosp. kaplanu Kranjcu v Hočah presega že vse meje dostenjnosti. Ta gospod, ki res dela v Hočah in mariborski okolici za blagor ljudstva s tem, da pomaga ustavnljati različne zadruge in društva, ki prinašajo ljudstvu obilo gmotnega in duševnega dobička, je prišel v veliko nemilost pri dopisnikih »Štajerca« in »Marburgerce« ter liberalnih nemčurških kolovodjih mariborske okolice. Na različne načine skušajo pregnati gosp. Kranjca iz Hoč. Pretilna pisma, dejanski napadi, izmišljotine, tožbe in nazadnje od vseh hočkih renegatov podpisana prošnja na ordinarijat. Vse to mora pomagati nemčurjem, ki še nikdar cerkev od znotraj ne pogledajo, posebno pa učitelju Gattiju, ki je generali te armade, pomagati pri tem občekoristnem delu. Kako so naivni!

Š Rečica ob Savinji. Naše izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 17. aprila, veselico z igrami »Čevljari« in »Kmet pri fotografu« ter raznovrstnim drugim sporedom. Sodeluje bratsko tamburaško društvo iz Mozirja.

Š Selnica ob Dravi. Čitalnica v Selnicu je priredila v nedeljo, 10. t. m., v gostilni g. Doplerja veselico s tremi predstavami in prosto zabavo. Dasiravno je Selnica takoreč zapuščena od naših rojakov od zunaj, vendar se je veselica izborno obnesla.

Š Martin Krpan v Mariboru. V nedeljo, dne 17. aprila, se bo v mariborskem slovenskem gledališču predstavljal ljudska igra »Martin Krpan«. Sodeluje v glavnih vlogih gospod Verovšek iz Ljubljane.

Š Gospodarski shod v Hočah pri Mariboru. Prihodnjo nedeljo, 17. aprila, popoldne se vrši v Hočah v Rojkovi gostilni velik gospodarski shod. Na dnevnem redu je govor g. nadrevizorja Vlado Pušenjaka o vnovčevanju živine in druge zelo važne zadeve. Ta dan je tudi prvi uradni dan nove kmečke hranilnice in posojilnice za Hoče in okolico, za katero vlada med našim ljudstvom veliko zanimanje.

Š Nič jih ne peče. V ponedeljkovi številki »Nar. Dnevnik« priznava zvezzo liberalcev z nemškutarji, ko piše: »V klerikalnem časopisu se očita naprednjakom zvezza s štajerci. To očitanje nas sicer nič ne peče.« Regimento! Glasilo »Narodne stranke« torej samo priznava najnovejši pakt med liberalci in slovenskimi renegati. Sliši se, da se večina generalnega štaba ovinkarjev veseli novega prijateljstva.

Š V občini celjska oklica se bodo vršile v bližnjem času občinske volitve. Nemčurji se že sedaj pridno pripravljajo na nje. Pritejajo shode volivcev in agitirajo na vso moč, da bi zlezli v odbor. Opozarjam naše somišljenike, da storijo vse potrebne korake, da se naskok renegatov docela ponesreči.

Š Mariborski Orel ima prihodnjo nedeljo 17. aprila občni zbor.

Š Štajerska vina na Dunaju. Zveza gospodarskih zadrug v Gradcu je sporazumno s kmetijsko družbo ustavnila na Dunaju javno poskuševališče za štajerska vina. Obisk poskuševalnic je naravnost velikansk. Na tisoče občinstva je k praznikom dohajalo v pivnico. Upati je, da se potom takih pivnic po severnih mestih naše države pridobi kupce za naša vina. Na Dunaju so se visoki gostje zanimali za razstavljene štajerske vinske izdelke.

Š Samoumor s tobakom je hotel izvršiti v Gradcu neki 45 let stari mož. Pojedel je dva zavoja tobaka, nakar se mu je vzdignilo. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Š Mariborski socialnodemokrški konsum v škrpicah. Socialni demokrati posiljajo po Mariboru dolge slovenske in nemške oklice, v katerih vabijo z židovsko reklamo naše ljudi, naj pristopijo k rdečemu konsumu. Oklic je pol napadov na naše kmečko ljudstvo. Iz dolgoveznega jamranja je razvidno, da pri rdečkarjih najbrž nekaj poka. Slišimo, da je nekaj naših ljudi šlo socialnim demokratom na limanice in podpisalo pristopne izjave. Pozor!

Š Novice iz Vitanja. Iz Vitanja po-ročajo: Pri guganju na deski je petletni fantek g. Koserja tako nesrečno padel, da si je zlomil gornji del desne ro-

ke. Dečka so odpeljali v Celje v bolnišnico. — Na tukajšnji nemški šoli je zopet nameščena gdč. Zangl, ki je prvo-krat morala oditi zaradi pritiska kra-jega šolskega sveta, ki je pri seji svoj sklep motiviral z resolucijo, da so ab-solventinje samostanske šole manj sposobne za poduk kakor druge?! Gotovo je nemški nadzornik drugega mnenja, ker je gospica zopet nastavljen. — Povozil je mizar Lemeš s kolesom 4-letno Cviklovo deklico. Čudno je to, da se deklici ničesar ni zgodilo, med tem ko je mizar strašno telebnil na tla. — Nenavadni prizor se nudi človeku, zdaj ko vse brsti, pa vidiš voz za vozom ledu peljati po cesti. Vitanjski mesarji so se zakasnili in tako zdaj led dobivajo štiri ure daleč iz rakovskih planin.

Š Vojaški zrakoplovni poleti v Mariboru. Vojaški zrakoplovni oddelek generalnega štaba namerava letos v mesecu maju prirediti več zrakoplovnih vzletov v Mariboru. Mariborska pli-narna bo dala na razpolago plin za polnjenje zrakoplovov. Nameravajo se prirediti tudi poleti vzleti z zrakoplovi, ako se oglesi primerno število ljudi, ki bi plačali gotovo vsoto za povračilo stroškov.

PROTEST KRAKOVSKIH ODVETNIKOV.

Krakov, 13. aprila. Krakovski odvetniki, 120, so protestirali zaradi načina, po katerem je vodil višjesodni svetnik Blonarowicz razpravo Borowska, vsled česar se je časopisje norčevalo iz »gališke justice«.

MILIJONSKA PONEVERJENJA V GRŠKI ARMADI.

Atene, 13. aprila. »Koroi« poroča, da je bilo poneverjenih v grškem vojnem ministrstvu 3,000.000 drahem.

Ljubljanske novice.

Ij Predavanje S. K. S. Z. je bilo včeraj v veliki dvorani »Uniona« zelo dobro obiskano. Predaval je prof. dr. Jerše o »francoski revoluciji«. S sklopitičnimi slikami je pojasnjeval predavanje, v katerem je slikal vzroke, ki so priveli francoško ljudstvo do upora, do revolucije proti kralju Ludoviku XVI. Razsipnost francoškega dvora predpravice visoke aristokracije, so izmozgavale ljudstvo, ki je stradalo in moralno dajati zadnji vinar, da so se gostili venci. Nezadovoljnost ljudstva pa so izrabili razni hujšači, ki so ljudstvo priveli celo do tega, da je zavrglo vero. Umorili so kralja, umorili so velikaše, morili celo duhovnike, potem pa so se morili med seboj. Nastopil pa je Napoleon, ki je imel železno roko, in je znal ukrotiti razbrzdane mase. — Zanimivo predavanje je že obilo odobravanja.

Ij Družinski sestanek rokodelskih mojstrov bo v četrtek ob 8. uri zvečer v »Rokodelskem domu«.

Ij Krščanska ženska zveza ima prihodnji petek, 15. t. m., ob štirih popoldne predavanje v navadnem lokalnu. Predava kanonik Sušnik.

Ij Shod tobačnega delavstva se je vršil v torek zvečer v prostorih »Kršč.-socialne zvezze«. Shod je otvoril predsednik Čatar. Gostinčar je poročal o občnem zboru delegatov krščansko-socialnega delavstva na Dunaju. Dr. Žitnik govoril in pojasnjuje nekatere točke delavskih zahtev, osobito glede popolne ureditve penzije in službenega reda. Glede zdravnikov se izjavlji govornik, da jih nastavijo kot uradnike. Omenja delavskih stanovanj in znižanja vožnje po železnicah. Ko se je še predsednik Čatar zahvalil gg. poslancema, je zaključil shod.

Ij Imenovanje. Duhovni svetnik preč. g. Ignacij Salehar je imenovan od kranjske hranilnice kuratom hiralnice cesarja Franca Jožefa I. v Ljubljani.

Ij Visoki gostje v Ljubljani. Včeraj popoldne se je iz Trsta z avtomobilom v Ljubljano pripeljal nadvojvoda Evgen v spremstvu grofa Orini-Rosenberga in dvornega svetnika barona Weitenhillerja. Visoki gostje so se nastanili v hotelu pri »Slonu« in so si danes celo dan ogledovali zanimivosti našega mesta. Danes popoldne si je nadvojvoda s svojim spremstvom ogledal Ljubljano z ljubljanskega Gradu. Predno je pa šel nadvojvoda na Grad, so mestni cestni pomeniči hiteli pomepati pota, ki vodi do Ljubljane.

Ij Naši čevljari in mednarodna slovenska razstava na Dunaju. Naši čevljari živo stremijo za napredkom. Ko se je v obrtni in trgovski zbornici na predlog gosp. Ivana Kregarja sklenilo, da se priredi v Ljubljani obrtna razstava, so bili združeni čevljari prvi, ki so na svojem zborovanju dne 26. decembra 1909. javno razpravljali o te-

velevažni stvari in se navdušeno zanje izrekli. Ta razstava se, žal, še ne bo mogla tako hitro oživovoriti; a naši vrli čevljari nočejo dotlej rok križem držati, marveč hočejo uporabit bližnjo priliko lovske razstave na Dunaju in tu razstaviti svoje zadevne izdelke. Ti izdelki bodo od petka 15. t. m., pa do pondeljka, dne 18. t. m., razstavljeni na vpogled občinstvu tudi v izložbi prodajalnice Združenih čevljarjev v Wolfovih ulicah št. 14. Slavno ljubljansko občinstvo naj se blagovoli tu na lastne oči prepričati, kaj zmorejo naši domači obrtniki. Saj žalibog tudi pri nas tuje tovarniško blago vedno bolj izpodriva pošteno domače delo malih obrtnikov in je naše občinstvo menda mnenja, da velika tuja industrija visoko prekaša to delo. Tu bo naše občinstvo imelo priliko prepričati se, da temu ni tako in da se morejo naši čevljari, kar se tiče solidnosti in ličnosti dela, uspešno konsati s tujimi židovskimi izdelki. Tudi tu veljaj geslo: Svoji k svojim!

Ij Trubarjev spomenik. Ta spomenik bodo torej zdaj postavili, z delom pričeli so včeraj ob Latermanovem drevo-redu nasproti »Narodnemu domu«; a kakor že večkrat, polomil ga je zopet naš slavni rotovž; tisti kamen, katerega so lani slovensko odkrili, pomaknjen je predaleč v cesto, treba ga je torej prestaviti in sicer kar za nekaj metrov globoko v park. Vse lansko delo je bilo torej zaman in troški postavljanja temeljnega kamna in vse slavno-sti so bili proč vržen denar. Spomenik je sicer že tu, a manjka še precej denarja, govoril se o dvanaestih tisočih. Kaj torej storiti, da pride Ljubljana vendar do Trubarjevega spomenika? Dva narodno-napredna veljaka, dva imovita Ivan in Štefan sta baje posegla v svoj polni žep in založila tisočake ter tako omogočila, da bo naše mesto za en spominek bogateje.

Ij Račun intendance slovenske gledališča za sezono 1909/1910. Ko se je na lanskem občnem zboru »Dramatičnega društva« konstatiralo, da je bilo v pretekli sezoni nekaj članov angažiranih, ki so bili deloma neporabni, deloma nepotrebni, katere bi bil vsak razumen in vesteen ravnatelj takoj prvi mesec odslovil, ko se je konstatiralo, da je bilo vsled tega »Dramatično društvo« oškodovano za 6000 do 7000 K, izrekla se je nada, da bo prihodnja sezona ugodnejša, ker gledališči ravnatelj vendar ne bo tako površno postopal pri sklepanju pogodb in da je upati, da bo sezona 1909/1910 končala s prebitkom in rekel je g. E. Kristan, ki pozna Govekarja gotovo tako dobro kot g. Cankar, da na prebitki niti misli, češ, »Govekar bo že skrbel, da ne bo nikakega prebitka«. In prav je imel. Iz računa, katerega je objavila intendanca slovenskega gledališča, o kateri je šef intendance, g. dr. Tavčar izjav

v poprejnjih sezонаh prišlo z denarjem večkrat v zadrgo. Kdor si ogleda v računu točko »Kreditna banka« pri dohodkih in stroških v znesku 21.400 K, se gotovo ne bo čudil, da je beraško »Dramatično društvo« večkrat prišlo v denarne škripe, ako se je tudi bogata mestna občina ljubljanska v denarni stiski zatekla h »Kreditni banki«. Tako je torej končala letošnja gledališka sezona, o kateri se je pričakovalo, da bo končala z znatnim prebitkom. Pri 130 predstavah, ki so bile razen dramskih večinoma vse razprodane, pri tako visokih cenah, o katerih je še »Slovenski Narod« pisal, da so horende, pri nečuvano zvišani najemnini za lože na 12.000 K itd., se je že sredi sezone govorilo, da bo in da mora ta sezona končati z velikim prebitkom. In kaj je konec vsega govorčenja in tiste odurne samohvale ravateljstva? Pravi pravcati, nemali deficit. G. Kristan je res dobro prerokoval!

Ij Slavnostno blagoslovjanje in otvoritev »Cesar Franc Jožefovega bolniškega azila«, ki ga je zgradila Kranjska hranilnica, bo prihodnjo nedeljo, 17. aprila, ob 9. uri dopoldne.

Ij Nabor se je danes vršil zelo mirno. Policija je aretovala enega nabornika, in še tega le, ker se ga je bil tako nabral, da si je kar na cesti postal.

Ij Nenadna smrt 13-letnega dečka. 13-letni Albin Marinko, sin posestnika v Spodnji Šiški in učenec V. razreda ljudske šole, je sedel včeraj popoldne v šoli pri pouku. Ker mu je bilo slablo in se mu je dovolilo, je odšel iz šole domov. Na domačem dvorišču pa se je zgrudil na tla, ne da bi se kaj premaknil. Slučajno navzoča mati ga je dvignila in nesla v stanovanje, kjer je pa po nekoliko minutah umrl. Poklicani zdravnik je dognal, da ga je zadela kap.

Ij Konkurz »Prvega delavskega konsumnega društva v Tržiču« in konkurs Ivan Popov pred sodiščem. Včeraj se je vršila pred ljubljanskim deželnim sodiščem glavna razprava proti Ivanu Popov, Peter Perko, Leopold Mokorel, Jožef Bahun, Anton Nemec, Jožef Lalberger, Anton Mikič in Dežman, ki so toženi zaradi pregreška po § 486 k. z. Vsi obtoženci so toženi, ker jim očita državno pravdništvo, da ne morejo opravičiti konkurza »Prvega delavskega konsumnega društva v Tržiču«. Popov pa še zaradi svojega konkurza. Toženi so bili odborniki in člani nadzorstva omenjenega konsumnega društva. Popov je bil načelnik. Pravi, da so društvo dovedle v konkurs izgubljene pravde. Ostali obtoženci se zagovarjajo, da jih je Popov teroriziral. Popov se je moral zagovarjati tudi, ker je zašel sam v konkurs. Izpove, da je pričel tvornico čevljev z 2000 kronami, pozneje je pododeloval 3000 kron. Dolgo vi so presegali premoženje za okroglo 16.200 kron. Priče so izpovedale, da Popov ni potratno živel. Popov se je zagovarjal, da ne vé, kako da je prišel v konkurs, da je pač slabo kalkuliral. Zdaj je delovodja pri trvdki Kozina z mesečno plačjo 120 kron. Sodni senat: predsednik Vedernjak, votanti Ein spieler, Kobler in pl. Laschan, je obso dil Popova v trimesečni strogi zapor, ostale soobtožence je pa oprostil. Obtožbo je zastopal državni pravnik Trenz. Popov se je zagovarjal sam. Ko se je zagovornik Popovih soobtožencev dr. Triller pri nekem vprašanju smerjal, mu je Popov rekel: »Zakaj se smejite, tu ni nič za smeh, se gre za resno stvar.« Popov je po obsodbi izjavil senatovemu predsedniku, da se bo pričožil.

Ij Vrhniški vlak je imel danes zjutraj nekaj zamude, ker se je med potjo pokvaril stroj.

Ij Koncert »Glasbene Matice«. Na ponovljenem koncertu, dne 19. aprila, bodo nastopne izpremembe: G. c. kr. dvorni operni pevec Julij Betetto poje v samostojnem nastopu popolnoma druge skladbe, namreč Haydnov »Recitative« in arijo iz oratorija »Stvarjenje«, dalje tri Brahmsove skladbe a) »Na grobišču«, b) »Gozdna samota«, c) »Sam na polju«. Kot solistinja pa nastopa gospa Mira Costaperaria - Dev, znana slovenska koncertna pevka. V samostojnem nastopu bo pela a) Adamičeve »Pri zibel«, b) Čajkovskega »Zakaj«, c) Devovo »Pastarica«, č) Hatzejevo »Moja sudba« in d) Laješčeve »O, da deklič...«. Vstopnice se dobivajo pri ge. Češarkovi: sedeži po 5, 4, 3 in 2 K, stojišča po 1 K 60 v. za dijake op 60 vin.

Ij Umrli so v Ljubljani: Karol Grošelj, dinar, 22 let; Marija Menard, tobačne tovarne delavka, 23 let; Neža Marinčič, sodarjeva vdova, 91 let, Japljeva ulica 2; Ivana Benčan, usmiljenka, 37 let, Zaloška cesta 11; Mihael Šircelj, mestni ubožec, 87 let, Japljeva uli-

ca 2; Serafija Zalar, usmiljenka, 32 let, Radeckega cesta 11; Alfonz Primec, zidar, Ambrožev trg 6; Amalija Gorjanc, delavčeva hči, 2 dni; Marija Smrekar, postrežnica, 64 let; Josip Mehkota, delavčev sin, 3 leta; Marija Hafner, kočarjeva žena, 32 let; Ivana Lampel, postrežnica, 64 let; Pavla Sušnik, tovarniškega delavca hči, 1 leto, Strelška ulica 15; Uršula Končina, mestna uboga, 86 let, Karlovska cesta 24; Terezija Srpič, hiralka, 31 let, Radeckega cesta 51.

Ij Razpis služb policijskih stražnikov. Pri mestni policijski straži ljubljanski je popolniti s 1. januarjem 1911 dvajset mest policijskih stražnikov, in sicer: a) četvero mest nadstražnikov s temeljno plačjo po 1100 K in z dejavnostno doklado po 220 K ter z dvema petletnicama po 100 K; b) devet mest stalnih policijskih stražnikov s temeljno plačjo po 1000 K in z dejavnostno doklado po 200 K ter z dvema petletnicama po 100 K; c) sedem, odnosno več mest pomožnih policijskih stražnikov z letno plačjo po 900 K. Z vsako službo združena je pravica do službene oprave in do napredovanja po dolocilih organizatornega statuta za mestno policijsko stražo ljubljansko; nadstražniki in stalni stražniki imajo vrhu tega še pravico do pokojnine. Pomožni stražniki postanejo po zadovoljivem triletnem službovanju in po položiti izpita definativni.

Ij Aretovan je bil 25letni mesarski pomočnik Jožef Prepeluh, ko je pred mescem svojemu gospodarju poneveril 140 K denarja, katerega mu je bil dal za nakup živine. Ko je denar porabil, se je pojavil na Poljanski cesti, kjer ga je stražnik zasačil in aretoval. Izročili so ga deželnemu sodišču.

Ij Pasjo kontumacijo je odredilo okrajno glavarstvo za občini Spodnjo Šiško in Moste.

Ij Zastrupljenje krvi. Včeraj se je pri neki stavbi zidar Leopold Topliker v koleno zbodel s starim žebljem. Ker je bila rana neznatna, se ni iz tega nič storil in je opravljaj svoje delo dalje. Kmalu mu je pa noga jela tako močno otekati, da so ga morali z rešilnim vozom prepeljati v deželno bolnišnico.

Ij K samoumoru se nam še poroča: Ko je prišel predvčerajnjem rudniški blagajnik Alojzij Walla v nek t. k. Šnji hotel, je po večerji šel v svojo sobo in se menda vlegel. Ker ga včeraj do 2 ure popoldne ni bilo več videti, je so-barica odprala sobo in opazila, da Walla leži v krvi na tleh. Na lice nista došla policijska komisija, je našla na umivalni mizi samokres, v katerem je bila ena polna in ena izstreljena patrona, na mizi pa je ležal list, na katerem je bilo zapisano, da prosi, da bi se v smrtnem slučaju obvestilo Wallovo soprogo in uradniško vodstvo v Zagorju. Ko so truplo preiskali, so našli na desnom sencu rano izvirajočo od strela. Truplo je bilo že popolnoma trdo in se je ne-srečnež moral ustreliti kmalu zvečer. Strela v hotelu ni slišal nihče. Pri sebi je imel poleg običajnih reči 21 K denarja in blagajnične ključe. Policia je takoj brzjavno obvestila o tem slučaju Wallovo soprogo in rudniško vodstvo. Vzrok samoumora je sicer ne-znan, domneva se pa, da si je nesrečnež vzel življenje iz žalosti, ker mu je bil pred kratkim umrl edini sin. Kakor čujemo, je blagajna popolnoma v redu.

Naše vžgalice!

Skrbite, da pridejo v vsako hišo naše vžgalice! — Vsak trgovec, pri katerem kupujete, jih mora imeti, vsaka gostilna, v katero zahajate, vsaka naša gospodinjava! — Dolžnost vsakega našega somišljenika je, da zažiga tobak in smodekcic z vžgalicami »Za obmejne Slovence«, ki se dobē pri »Gospodarski zvezzi« v Ljubljani!

Telefonska in brzojavna poročila.

PARLAMENTARNI POLOŽAJ.

Dunaj, 13. aprila. Danes popoldne konferira predsedstvo »Slovenske Unije« z baronom Bienerthom. Tudi Nemci in Poljaki konferirajo z Bienerthom. V zbornici se je pričela akcija, da bi predsednik držav. zboru jutri pred državnozborsko sejo sklical sejo načelnikov klubov ter da bi bil nato dnevnih red tako izpremenjen, da bi na prvo mesto dnevnega reda prišla službena pragmatika, kot druga točka pa novo posojilo. Tozadovno se vrše konferenčne med »Slovensko Unijo« in socialnima demokrati. Klub čeških agrarcev je imel sejo, v kateri se je živahnno razpravljalo o parlamentarnem položaju ter se je konstatiralo, da je položaj vse prej kot ugoden.

Dunaj, 13. aprila. »Korespondenca Zentrum« piše, da se pričakuje od Bie-

ntherha, da predloži zastopnikom »Slovenske Unije« parlamentaren delovni program, ki obsegata državne in ljudske potrebščine s pozivom, naj ga sprejme in se zavzame zanj. Nadalje bo najbrže naznanil, da hoče delati na direktnejšem pogajanju med Nemci in Čehi v dosegu premirja v parlamentu in v češkem deželnem zboru. Izključeno ni, da bo cela zbornica glasovala za to, da se postavi kot prva točka na dnevnu redu predloga o službeni pragmatiki. A če tudi izvedejo prvo branje o predlogu glede na najetje posojila proti volji opozicije, bi to ne pomenjalo uspeha vlade, ker more biti posojilo sprejetoto tudi v odseku in v prvem in drugem branju. Položaj je še poostren zaradi zatvoritve češke šole v Poštorni (Unter Themenau).

Dunaj, 13. aprila. Praški »Čas« je včeraj priobčil trditev, da eksistira pisana pogodba med načelnikom čeških agrarcev Udržalom in dr. Susteršičem in da je v tej pogodbi posebno ugotovljeno skupno postopanje v slučaju rekonstrukcije kabimenta. Dr. Susteršič danes izjavlja, da je to »Časovo« poročilo popolna izmišljotina. Vse poročilo morda izvira iz tega, ker je v »Slovenski Uniji« svoj čas bilo sklenjeno, da vlada med češko delegacijo in Jugoslovani popolna solidarnost v vseh vprašanjih in da češka delegacija brez Jugoslovanov ne bo nič započela.

VLADAR IN PRESTOLONASLEDNIK ZA SPLOŠNO IN ENAKO VOLIVNO PRAVICO NA OGRSKEM.

Budimpešta, 13. aprila. Minister Kristof se je izjavil: Politika dvora je: splošno volivno pravico za Ogrsko in zato je zanje tudi vlada. Politika prestolonaslednika ni drugačna kot ona krone. Prestolonaslednik se je nekoč izjavil: Morda je bila splošna in enaka volivna pravica v Avstriji odveč, da se uvede na Ogrskem, je pa državna potreba.

STURGHOV UKAZ VSEUČILIŠKIM REKTORATOM.

Praga, 13. aprila. Stürgh je izdal vsem vseučiliškim rektoratom ukaz, da morajo naznani načemu ministrstvu, ako se v programih za mednarodne prirede, pri katerih se reflekterja na sodelovanje visokošolskih moči, nahaja kaka točka, ki nasprotuje že obstoječim državnopravnim razmeram monarhije.

VOJAŠKI ZRAKOPLOVI OB ITALIJANSKI MEJI.

Rim, 13. aprila. V Veroni in v Benetkah nastavi vojno ministrstvo vojaške zrakoplove s po 2000 kubičnimi metri vsebine. Tretji zrakoplov bo v Bariani. Mornarica leta 1911. dobi veči zrakoplov.

STAVKA PEKOVSKEH POMOČNIKOV.

Budimpešta, 13. aprila. Tu so pričeli stavkati pekovski pomočniki.

VELIKA STAVKA V MARZILJI.

Marzilja, 13. aprila. Ker se je batil, da stavka naraste — pekovski pomočniki so tudi sklenili pridružiti se stavki — je odšel sem polk konjenikov, dva bataljona alpskih lovcev in 500 orožnikov.

RUSIJA IZDA ZA ARMADO 1300 MILIJONOV RUBLJEV.

Peterburg, 13. aprila. Za nove trdnjave in za zgradbo novih železniških prog bo izdala Rusija 1300 milijonov rubljev.

Srednja včerajšnja temp. 63°, norm. 9-10.

noma zlagano in pozivjava pisca, naj se s polnim imenom zglaši, drugače ga imenujeva lažnika in obrekovalca in ga bova sledila toliko časa, da pride v roke pravice.

V Ljubljani, 13. aprila 1910.

Valentin Golob.

Jakob Špunt.

Mnenje gosp. dr. Serafimoff-a Sofija.

Gospod J. Serravallo, Trst.

V prijetno dolžnost mi je podati svoje mnenje o Vašem izdelku Serravallovem Kina vinu z želzom. Je zdravilno vino, dobrega okusa, ki ga radi uživajo vsi, katerim sem ga predpisal. V kolikor sem mogel konstatirati iz rezultatov, dobljenih v praksi pri bolnih na malokrvnosti, malarični mrzlici, brezecnosti in pri rekonvalescentih raznih bolezni, je odveč, da ponovim to, kar so drugi moji kolegi konstatirali, in to je, da so uspehi v vseh slučajih v vsakem pogledu najboljši.

Sofija, 18. oktobra 1908.

Dr. Serafimoff.

Modni salon Ivana Schiller

= Su. Petra cesta št. 31 =

priporoča

Ipo izbiro damskej, dekliškej in otročej klobukov.

Popravila ceno in točno!
Zalni klobuki vedno u zalogi.

TRŽNE CENE

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 13. aprila.

Pšenica za april 1910	13:24
Pšenica za maj 1910	13:04
Pšenica za okt. 1910	10:93
Rž za april 1910	8:42
Rž za okt. 1910	7:40
Oves za april 1910	7:26
Oves za oktober 1910	6:72
Koruza za maj 1910	5:92

Efektiv: stalno.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306:2 m, sred. zračni tlak 736:0 mm.

UR	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm

<tbl_r cells="7" ix="3" max

Kmetijski tečaj v Bohinjski Srednji vasi.

(Nadaljevanje.)

V nedeljo, 3. aprila popoldne je predaval zadržni komisar dr. Lovro Pogačnik o »Zadržništvu«. Prav zanimivo in poljudno je razložil naturalno gospodarstvo v nekdanjih časih in popisal, kako se je po l. 1848. z zemljiško odvezo gospodarstvo izpremenilo. Nato je pojasnil, kako je liberalizem pretil uničiti zlasti kmečki stan in kako je ravno v zadržništvu našel kmet svojo rešitev. Razložil je postanek refeiznovk in njih upravo. Nadalje povdral tudi velik pomen drugih gospodarskih zadrug v gmotnem in nравnem oziru in k sklepu priporoča navzočim, naj se zvesto oklepajo svojih zadrug, hranilnic in kmetijskega društva, ker le potem bodo zadruge vedno lepo vspevale v korist in blagor kmečkega stanu.

Ljudstvo je z velikim zanimanjem sledilo gospodu govorniku in mu z glasnim odobravanjem pokazalo svojo hvaležnost. Dvorana je bila natlačena do zadnjega kotička, kakor tudi naslednji dan pri obeh predavanjih.

V ponedeljek dopoldne je poučeval g. nadučitelj Humeck z Bohinjske Bistre o sadjarstvu. Navedel je razne sadne vrste, zlasti jabolčne, ki so za Bohinj najprikladnejše in pokazal tudi vzorce. Obširno je razlagal, kako se sadno drevje pravilno sadi in to pokazal s slikami na tabli. Nato je pojasnjeval, kako se mora oskrbovati mlado sadno drevje v mladost do 10. leta in kako skrbeti za odraslo in staro sadno drevje in kako zatirati razne sadne škodljivce. Govoril je konečno o boleznih sadnega drevja, gnojenju, pomladitvi in precepljevanju, kakor tudi o spravljanju in uporabi sadežev. Žal da kratko odmerjeni dopoldanski čas pred deseto mašo ni dopuščal, da bi bil gospod predavatelj mogel posebno še zadnje točke obširnejne obdelati. Z velikim zanimanjem je poslušalo občinstvo temeljito predavanje, ki je bilo kar mogoče praktično in nazorno, ker je gospod predavatelj imel vedno pred seboj razne vzorce in sam pokazal, kar je učil, na živih zgledih. Upamo, da nam pride g. nadučitelj še večkrat kaj povedat o tej tako važni, a žal, doslej preveč zanemarjeni stroki kmetijstva.

Vabilo na občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Igu registravane zadruge z neomejeno zavezo

ki bode

v nedeljo dne 24. aprila ob 3. uri po poludne v „Našem Domu“.

DNEVNI RED:

- Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
- Poročilo načelstva.
- Potrjenje računskega zaključka.
- Volitev načelstva.
- Volitev nadzorstva.
- Slučajnosti.

Hačelstvo.

Opomba: Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, tedaj se vrši čez pol ure drug občni zbor na istem mestu in z istim dnevnim redom, ki bo včasih sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov.

1054 1-1

Da se prav dobro idoča 1029

pekarija

z popolno opravo do 1. julija 1910 v najem pri Francu Božičku, v Spodnji Idriji.

Zaradi smrti starišev se takoj proda

hiša na Vrhniku št. 265

pripravna za kako trgovino ali gostilno. Ista leži na lepem kraju, nasproti cerkve sv. Pavla. Natančneje se izve pri lastnici g. Ivanka Trkman, Sp. Idrija 84.

1051

1-1

Tužnim srcem javljamo vsem so-rodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskreno ljubljena blaga mati, gospa

Antonija Jamar, roj. Hafner

trgovka in hišna posestnica

dne 12. t. m. ob 1. uri popoldne po dolgi mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 60. letu mirno v Gospodu zaspala.

Zemeljski ostanki predrage rajnice bodo v četrtek dne 14. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti preneseni na domače pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo davavale v župni cerkvi v Škofji Loki. Škofja Loka, 12. aprila 1910.

Vinko, Anton, sinova — Marija omož. Roš, Minka, hčeri.

Popoldne je predaval g. živinodržnik iz Radoljice Stegú o konjski bolezni koliki in o novem zakonu glede živinskih kužnih bolezni. Razlagal je natančno vzroke te bolezni, njene znake in njeno zdravljenje. Za konjerejce je bil ta pouk zelo velike važnosti, ker gotovo niso doslej te bolezni tako natančno poznali in si marsikdaj niso znali pomagati. Važno je tudi, da ljudje dobro poznajo postave glede živinoreje. Zato je g. živinodržnik razložil tudi nove določbe glede potnih živinskih listov in novo postavo glede kužnih bolezni pri živini.

Tako se je prvi poučni kmetijski tečaj v Bohinju prav dobro obnesel in upamo, da bo obrodil obilo sadu. Ljudstvo je prav iz srca hvaležno deželemu odboru, kakor tudi vsem gg. predavateljem in pričakuje, da se podobni tečaji še večkrat priredijo.

VOHUNSTVO V ČERNOVICAH.

Cernovice, 13. aprila. V nedeljo so aretovali tri osebe, osumljene, da vohunijo za Rusijo. Sedaj se je dognalo, da je eden izmed aretovanec profesor univerze v Nancyu Jurij Schryer, po rodnu Rus iz Odese, drugi pa je kozaški polkovnik Vasilij Ivanov. Pri hišni preiskavi so našli mnogo vojaških listin, načrtov in risb, ki vsa osumljence zelo kompromitirajo.

BOLGARSKA KABINETNA KRIZA.

Sofija, 12. aprila. V najkrajšem času se pričakuje odstop Malinovega kabinta. Vzroki krize so neuspehi v notranji in zunanjji politiki. Vsled krvavih izgredov v Ruščuku je prišlo ministrstvo v nasprotje z lastnimi demokratičnimi načeli. Carjevo potovanje v Carigrad tudi ni imelo nobenega uspeha. Naslednik Malinova bo bržkone dr. Vasil Radoslavov, ki je nasprotnik ruskega vpliva v Bolgariji.

KAVKAZI NAPADLI KISLJAR.

Ceta 30 Kavkazov je napadla v Kislarrenti urad. Vojaška straža se je hrabro branila, a zaman. Kavkazi so ubili pet vojakov, blagajnika, računovodjo, smrtno nevano pa ranili nekoga podčastnika. Vse žrtev je 17. — Kavkazi so uropali tudi blagajno.

Rupujte le vžigalice: „V korist obmernim Slovencem“

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Za cerkvene pevske zbole.

V majniku:

Ant. Foerster: 6 Marijnih pesmi za tri ženske ali moške glasove z orglami; cena partituri 1 K 80 v., pos. glasovom 40 v.

St. Premrl: 12 Marijnih pesmi za mešan zbor; cena partituri 1 K 80 v., pos. glasovom 40 v.

Janez Laharnar: »Šmarnične pesmi« za mešan zbor; cena partituri 1 K 30 v.

P. Hug. Sattner: »Marijine pesmi« za mešan zbor in orgle; cena partituri 1 K 80 v., pos. glas 50 v.

Ant. Foerster: Lavretanske litanijske matere božje za ljudsko petje; cena 40 vin.

— »Ave Maria« za sedmeroglasni mešani ali četveroglasni moški zbor; cena partituri 60 v., glasovom 20 v.

Fr. Kimovec: »Ave Maria in češčena Marija« za tri ženske (moške) glasove z orglami; cena 50 v., 5 izvodov 2 K.

St. Premrl: 12 Marijnih pesmi za mešan zbor; cena partituri 1 K 80 v., pos. glas 50 v.

Janez Laharnar: »Šmarnične pesmi« za mešan zbor; cena partituri 1 K 30 v.

P. Hug. Sattner: »Marijine pesmi« za mešan zbor in orgle; cena partituri 1 K 80 v., pos. glas 50 v.

Ant. Foerster: Lavretanske litanijske matere božje za ljudsko petje; cena 40 vin.

— »Ave Maria in češčena Marija« za tri ženske (moške) glasove z orglami; cena 50 v., 5 izvodov 2 K.

— »Ave 17 Marijnih pesmi za mešan zbor, samospes in spremljavo orgel; cena 2 K.

— »16 Marijnih pesmi« za mešan zbor; cena partituri 1 K, pos. glas 20 v.

Ob prilikl birmovanja ali kanonične vizitacije.

Fr. Kimovec: »Ecce sacerdos magnus« za moški zbor, cena 40 v.

Al. Mihečič: »Ecce sacerdos magnus« za moški zbor, cena 40 v.

Ant. Foerster: »Ecce sacerdos magnus« za mešan zbor in orgle, cena 60 v.

Ign. Hladnik: »Ecce sacerdos magnus« za mešan zbor in orgle, cena 1 K.

Jos. Lavtičar: »Ecce sacerdos magnus« za en ali več glasov in orgle, cena 80 v.

Za sv. Rešnje telo.

Dr. Ant. Chlondovski: Tantum ergo za troglasni moški zbor in orgle; cena partituri 50 vin., posam. glasovom 10 v.

Ant. Pogačnik: »6 Tantum ergo« za mešan in moški zbor, cena partituri 60 vin.

Fr. Kimovec: »Tantum ergo« za mešan zbor in orgle, cena 30 v., 5 izvodov 1 K.

Ig. Hladnik: »Pange Lingua et 4 Hymni ad processionem in festo Ss. Corporis Christi« za mešan zbor, cena 1 K.

Vincenc Galler: »12 Pange Lingua (Tantum ergo)« za mešan zbor in orgle, cena partituri 3 K 24 v., pos. glasovom 48 v.

Joh. Diebold: »14 eucharističnih napevov za mešan zbor; cena partituri 2 K 40 v., pos. glas. 30 v.

Fr. Kimovec: »Rihar renatus«. Poleg drugih Riharjevih napevov se nahaja v tej zbirki tudi 7 eucharističnih napevov z latinskim in slovenskim besedilom kakor: Sacris solemnis, Lauda Sion, Adoro Te, O quam suavis est, Caro mea, Da pacem Domine in Credo in Te —; cena partituri 3 K, pos. glasovom 40 v.

Za prvo sv. obhajilo primerni napevi.

Ig. Hladnik: »O sacrum convivium« 36 obhajilnih, presv. rešnjega telesa in srca Jezusovega napevov za mešan zbor in orgle, cena partituri 2 K 40 v., glasovom 40 vin.

Der Mai-Monat. Der Verehrung des reinsten Herzens Mariä gewidmet. Von P. Franz Hattler S. J., vezano K 264.

Marijino slovstvo za majnik itd.

Maria, unsere wunderbare Mutter. Maipredigten von P. Christian Stecher S. J. — P. Eduard Fischer S. J. K 360.

Entwürfe zu Marienpredigten. Erster Zyklus für den Maimonat von P. Hugo Hurter S. J. 80 v.

Marien-Predigten von P. Georg Patiss S. J. — P. Eduard Fischer S. J. K 480.

Maria, der Christen Hort. Predigten über die Hochgebenedete Mutter des Herrn. Von G. Diessel. 2 zvezka K 960.

Marien-Predigten von Philipp Hammer K 324.

Der Mai-Monat. Der Verehrung des reinsten Herzens Mariä gewidmet. Von P. Franz Hattler S. J., vezano K 264.

Die wahre Andacht zur seligsten Jungfrau Maria von L. M. Grignon von Montfort K 312.

Die unbefleckte Empfängnis. Lesungen und Gebete für eine Novene oder Monatsandacht zu Ehren der makellosen Jungfrau Maria von J. Hättenschwiler S. J., vezano K 3.

Die Schule Mariens. Kleine Lesungen für Mariänsche Kongregationen. P. Heinrich Opitz, vezano K 250.

Ansprachen in der Marianischen Kongregation der Jungfrauen. Von G. Patiss S. I. K 480.

Handbuch für die Leiter der Marianischen Kongregationen und Sodalitaten. Von J. Dahlmann K 3.

Über die Leiden Mariä der Königin der Märtyrer. Dreißig Predigten von P. G. Patiss K 648.

Heilige Vorbilder für christliche Jungfrauen in der Welt. Von P. G. Patiss, K 360.

Erlebtes und Erlauchtes. Skizzen von P. Heinrich Opitz S. J. K 150.

Führt die Kinder zu Maria! Ein Hauptmittel zur Erleichterung und Sicherung der christlichen Kindererziehung für Eltern, Seelsorger und Lehrpersonen von M. Mühlbauer K 360.

Smarnice.

Ker to leto ne izdamo novih smarnic, opazimo s tem na smarnice prejšnjih let, ki so še v malo izvodih na razpolago.

Smarnice. P. Ladislav O. S. F. Marijine čestnosti in dobre. Okusno vezan, rdeča obreza 2 K, zlata obreza K 240.

Salve Regina ali razlaganje molitve Češčena bodi Kraljica za smarnišno opravilo. Jozef Kerčon. Okusno vezano, rdeča obreza K 2.

Šmarnice. Jozef Kerčon. Marija podoba pravice. Okusno vezana, rdeča obreza K 2.

Devica verna. I. Godec. Smarnice. Okusno vezano, rdeča obreza K 140.

Šmarnice. Jozef Volc. Marija v predpodobah in podobah. Okusno vezana, rdeča obreza K 2, zlata obreza K 240.

Šmarnice romarja jeruzalemskega. 32 premišljevanj za mesec majnik. F. S. Segula. Vezana rdeča obreza K 2, po pošti 20 vin. več.

Marijino slovstvo za majnik itd.

Vzorec na razpolago!

NOVOSTI MANUFAKTURNEGA BLAGA 1910!

Vzorce pošiljava franko!

IENASI & GERKMAN

Ljubljana, Stritarjeva ulica 4.

Sukno, kamgarn, damske blage, delen, batist, zefir, koton, platno, šifon, gradl, garniture, preproge, zavesne, obleje, pleti, šerpe, rute v veliki izbiri.

SOLIDNE CENE.

V Velesovem na Gorenjskem odda se poleg romarske cerkve stojec 983 10-1

hišno poslopje

s hlevom, šupo in vrtom v najem event. se tudi proda. Poizve se pri Avg. Stamcarju, uradniku banke „Slavije“ v Ljubljani.

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1910.

Kupon

3-10 metr. dolg,
za kompletno
moško obliko
suknjo, hlače, telov-
nik zadostno, stane le
Kupon za črno salonsko obliko K 20,-, kar
tudi blago za površnike, turistovske oblike, svileni
hamerni itd., pošiljki po tovarniški ceni kot resina
in solidna, obroznana

zaloga tovarniškega sukna

Siegel - Imhof v Brnu

Vzorec zaston in franko.

Vsled direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-
Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo pred-
nosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno
največja izbira povsem svežega blaga. Stale,
najniže cene. Tudi najnižja naročila se izvrše
najskrbnejše, načineno po vzoru. 440

Za slabokrvne in prebolele:

je zdravniško priporočano
črno dalmatinsko vino

KÜC

najbolje sredstvo.

BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

UNDERWOOD
975 8-1

Na međunarodni tekmi v Milanu dne
25. marca 1910 prvo dario.
Po dolgotrajni preizkušnji so vsi večji strojepisci edini v tem, da je „Underwood“ plasalni stroj najhitrejši, najtrpežnejši in najpraktičnejši.
Nebroj sijajnih priznanj.
Zahtevajte cenike in razkazovanje stroja.
Ivan Perko
Ljubljana, Turški trg 4, II.

Dve hiši

z večjim zemljiščem, njiva in senožet, se prodaja, ali dasta v najem po dogovoru, v bližini cerkve sv. Antona na Glinici. Proda se tudi stara omara s predali in stara škrinja. — Vec se izve na št. 35. 1008 3-1

Smrečne sadike

4 letne, enkrat presajene, kako krepke, se oddajo pri oskrbišču turške graščine v Hannerši p. Studenc pri Ljubljani. 1027 3-1

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM

za vse glavne in stranske mesta in in inozemstva.

Izdajatelj: Dr. Ignacij Žitnik.

**vedno samo najnovejši klobuki, čepice, te-
leonički, srajce, krauate, palice, dežniki,
rekavice in vse modni predmeti. Za Sport:
vse potrebščine za turiste, kolesarje, louce,
--- tennis, „Orle“ in „Sokole“ ---**

**Narodne zastave,
znaki, tra-
kuli, i.t.d.**

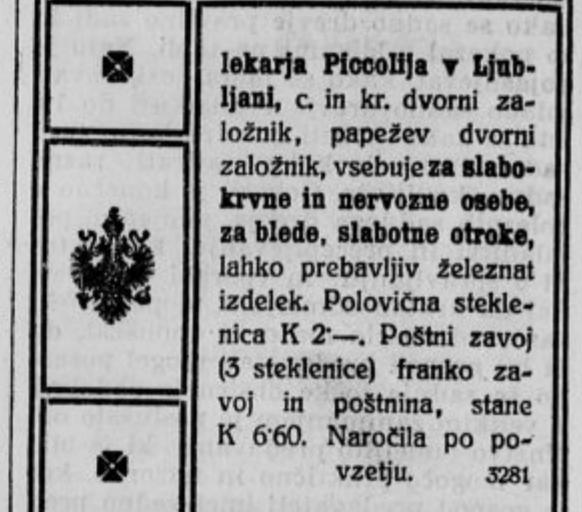
**C. KR. PRIV. MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
> MERCUR < OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.**

Podružnice: Baden, Češka Kamenica, Češka Lipa, Brno, Krakow, Litoměřice, Moravský Zámrsk, Mödling, Nový Jičín, Písek, Praha, Grasen, in Praga, Malá Šíra, Liberec, Děčín, Nové Město, Česká Třebová.

Veliko posestvo na prodaj

obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopa, pritiklin, njiv, travnikov, ki so zelo rodoviti, leži vse poleg ceste in železnice, zelo pripravno za stavbišča. Posestvo se nahaja v najbolj prometnem kraju na Kranjskem. — Natančneja pojasnila daje A. Tršan v Tacnu, pošta St. Vid nad Ljubljano. 1007 2-1

Železnato vino

lekarna Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvorni založnik, papežev dvorni založnik, vsebuje za slabokrvne in nervozne osebe, za blede, slabotne otroke, lahko prebavljiv železnat izdelek. Polovična steklenica K 2-. Poštni zavoj (3 steklenice) franko zavoj in poština, stane K 6-60. Naročila po povzetju. 3281

Urna za verižico za samo krov 2-.

Vsled nakupa velike zaloge ur, razposilja šleziska tovarna: 1 prekrasno pozlačeno, 36 ur idočo preciziski-anker-uro z lepo verižico za samo K 2-, ter 3letnim pisnim jamstvom. Pri nakupu 5 kosov cena K 5-50, 5 kosov K 9-. Pošilja proti povzetju

prus.-šleziska izvozna tvrdka
A. GELB, Krakov 340.

2561 Za neugajajoče denar nazaj. 1-1

Dež. lekarna pri Mariji Pomagaj' **M. LEUSTEK**

Ljubljana, Resljeva cesta 1
zraven cesarja Franc Jožeta jub. mostu
priporoča ob sedanjem času za jemanje
najbolj pripravno, pristno, čisto in sveže
Doršovo med. ribje olje prebavljivo. Malo
steklenica 1 K, večja 2 K.

Tanno-chinin tinktura za lase, ki okrepčuje in preprečuje izpadanje las. Cena steklenici z rabilnim navodom 1 K.

Slovita Melusine ustna in zobna voda deluje
na proti zobobolu in gnijilobi zob, utri-
dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz
ust. — Steklenica 1 K. 3499

Zaloga vseh preizkušenih domaćih zdravil,
katera se priporočajo po raznih časopisih in
cenikih. Med. Cognaca, Malaga, rumu itd.

razposilja po pošti vsak dan dvakrat.

Išče se v najem dobro vpeljana
trgovina z mešanim blagom

v prometnem kraju na Gorenjskem;
oprava in zaloga se prevzame in odplača po dogovoru. — Ponudbe pod
„Trgovina 1910“ na Upravn. Slovenca.

Lep zaslužek

doseže lahko vsakdo na brzopletilnem stroju
„Ilirija“; oddaljenost ni zapreka. — Navodila in
prospekte posilja vsakomur Domata pletil in
industrija na stroje v Ljubljani, Sv. Petra cesta
Stev. 44.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev,
akcij, prioritet, zastavnic, srečk L.t.d., i.t.d.

Zavarovanje proti izgubi pri žrebanjih srečk in vredn. papirjev
Prospekti in cenike premij zastonj in franko.